

6) נ'י מוסי' חולין נה. ד"ה כל שיעורין, 7) לקמן דף מה, 8) עדות פ"ו משנה 6 דף דף ק"ט, 9) נ'י מוסי' מנחות סד: ד"ה ועלן, 10) וקדושין נד: כבודות כו"א, 11) מילתא דר"י פרשת כנבלה, 12) במדבר כח, 13) נב"ש"ט, 14) ויי"ש"ט, 15) נ"פ"ה"ט.

תורה אור השלם

1. וַיִּקְטֹוּ אֹתוֹ בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר אִישׁ כְּפִי אֶבְלֹו וְחֹם הַשֶּׁמֶשׁ וַיָּנֶס:
שמות טו כא
2. וַיִּרְא אֱלֹוֹיךָ בְּאֵלֵינוּ מֵרַא וְהָאֵת יָשֵׁב פֶּתַח הָאֶהָל בְּחֹם בְּרִיאֵת י"ח א

הגהות הב"ח

6) תוס' ד"ה דכ"י וכו' מלאכה גמ"ש. נ"ב ולכמוי יום הוא וכן לענין מוספת שבת אין לר"ך להסיף קודם פלג המנחה:

גליון הש"ס

גמ' שבמאנין את הקבנה. הקטנות כליל וכוונתא בנדה ת:1. שם ועל תמיד' אין רוח. ע"י נבש"י מסלי' לא וע"י מנחת ד' ק"ט ע"כ מוסי' גר"ך שם לאחריה דרב. מפלג של מו. קן הוא נבש"י:2

מוסף תוספות

א. בתוס' ר"ש כתב, ולענין תוספת שבת יורה"כ אין ר"ך דקדויל' שיהיו מן התורה לא משמע ש"כ גר"ך שער גדול לתוספת.

מוסף רש"י

חובא בסוף המסכת.

רבינו הגנאל

ותנן בבחירתא וכו'. בחירתא, מסכת עדיות וקראת בחירתא מסכת הלכותיה שכן בחירות מוקבכות מכל המנחה. פירוש מנאמן הקבנה, מלבדן אותה שתמאן. ואם יבא עד אחד יעיד במיתא איש ידוע, משיאין אשתו על פיו. ולא תאמר שאין מכל הבחמה נסקל כשהיה אדם, אלא שור כלבד שפרט הכתוב השור יסקל, אלא כל בחמה ואפילו עופות, שהיו תרנגול בירושלים הרג חינוק שנקר בחמה ונסקל אותו התרנגול. וכן העיד על התמיד של שחר שנקב בארבע שעות של היום. בימי מלכות הרשעה, מפורש בתלמוד ארץ ישראל. כתוב דהם השמש, דייקנין מיהו דהם איש שעה רביעית, אותה דאית ביה שימשא תמים. ובאחרית דהם בה שימשא קרין. ונהגן חתם היום דמשמע כל אתר הוא חמים בין בשמשא בין בטואל היא שעה ששית שהחמה בחצי הרקיע מתחמת כל העולם. ונמן סבורי בבקר דכתיב בתמיד הוא עד חצי היום שהן שש שעות, אבל בליקוט שם שכתב בדכתיב בבקר לחקוה לחי' שש שעות לשני בקרים, נמצא שחור מלקטים המן עד שלש שעות, שהן חצי הנקס, ובשעה רביעית היה נמן. ר"י יהודה סבר בבקר ארבע שעות כתוב בבקר להקדים שעת אחת. וכיון דקיימא לן תפלות כנגד המציון, כמה דלית לן לאסופי על פני המציון כן אין לנו להוסיף בתפלות. ובתלמוד ארץ ישראל שנו' להא דר' יהושע בן לוי כרבנן דאמרי תפלת השחר מתמיד של שחר שבאמור את הכבש אחר תעשה בבקר, תפלת המנחה מתמיד של יום הערבים שנתה את הכבש השני תעשה בין הערבים. אמר ר' יוסי לא הוקשה [אלא] לקטרת שני תכון תפילתי קטרת לפניך משאת כפי מנחת ערב. **תנאי תפלת המנחה**
על הערב ר' יהודה אומר עד פלג המנחה. ואתא רב חסדא לןמידיך אי הלכתן כר' יהודה. ר' יהודה אומר תפלת המנחה עד פלג המנחה קטנה, שהיא י"א שעות חסר רביע שעה, נשאר מן היום שעה ורביע תשלום י"ב שעות, דר' יהודה סבר מן ה"א שעות ולמעלה חסר רביע שעה, לילה הוא לתפלת הערבית, ואסור לתפלת המנחה. ורבנן דאמרי תפלת המנחה עד הערב יום שבת לתפלת המנחה. ולא אהורבי טעם אחד מהם וגם לא נדחה, וכיון דחזו רב חסדא דרב הוה מצלי' תפלת ערב של שבת בע"ש, לא כרבנן שהם אומרים עד הערב הוא יום וכשר לתפלת המנחה ואסור לתפלת ערבית, מכלל דהלכתא כרבי יהודה. ומדשמעין מדרב הונא ורבנן דמצי' עד לאורחא תפילת הערב, שמע מינה הילכתא כרבנן. ואסיקנא השתא דלא איתמר

היינו רבנן. דקס"ד רבי יהודה פלג אחרון של מנחה אחרונה קאמר: **מתפלל של מנחה וכו'**. רבנן לטעמייהו לדאמרי תפלת המוספים כל היום כמו של מנחה הלכך תדיר קודם ור' יהודה לטעמיה לדאמר מוספין עד שצב שעות ומו לא והויא לה מנחה עוברת ושל מנחה יש לה עוד שעות עד פלג המנחה:
שתי תפלות כהדי הדדי. חזי האחרון של שעה שביעית הוא זמן לשמיהן דהא אמר מנחה גדולה משש שעות ומנחה ולמעלה: **היכי משכחם לה**. הרי עבר זמן המוספים משעברה שעה ששית: **פלג ראשונה**. של מנחה אחרונה ועד ככלל וחק על גב דמנא יבז סימונא לפלג אחרונה דקמתי אחז פלג מנחה מיי"א שעות חסר רביע ה"ק כו': **אף אגן נמי סנינא**. לרבי יהודה עד ועד ככלל: **שםמאנין אס הקטנה**. קטנה שהשילמה אמה לאחר מיתת אביה דמדלאורייתא אין קדושה כלום שהרי קטנה אינה צת דעת ואת אמה לא זכתה תורה להיות לה כח לקדשה אלא לאז שנאמר את צתי נתתי לאיש הזה (דברים כג) ומינהו רבנן תקינו כליל וקדושין להלריכה מילון כדי שיאסור ולא תלך אלוה לפיכך אס מילאה לאחר זמן ואמרה אי אפשי צו יוצאת ומותרת לכל אדם ואינה לריכה הימנו גט. והעיד ר' יהודה בן צבא שפעמים שמנזה על בית דין ללמדה שמתאן צו כגון שני אחים נשואין שתי אחיות יתומות אחת גדולה וקדושה קדושי תורה ואחת קטנה שאלין קדושה אלא מרבננן ומת צעלה של גדולה צלא בניס ונפלה לפני אחיו ליצום ומנאלת זקוקה לו מן המורה ויקה זו אסורת את אשמו עליו משום אמות זקוקה שהיא כאמות אשמו וא"ר אליעזר

במסכת יצמות (דף קטג.) מלמדין

קטנה זו שמתאן צבולה בעעקור קדושה למפרע ותעשה כל צבילותיה כאלו הן של זנות כדי להמיר את צבלה ליכס את אמותיה דמנן נושאין על האנוסה ועל המפומה (יצמות דף ק"ג.) והעיד רבי יהודה בן צבא

צ"פ עד אחד. שאמר לה מת צעליך **צמדינת הים** (יצמות דף קכג.) **שנקבל תרנגול**. שיקר קדקדו של מינוק במקום שהמות רופף וינקב את מוחו וסקלוהו כמשפט שור שנגח את האדם דכתיב (שמות כח) השור יסקל וגמרינן בג"ש שור שור משבת לעשות כל צממה חיה ועוף כשור (צ"ק ד' מכלל יין נגמרו וצא לכלל יין גמור וקרוי ציה נקב שכר (במדבר כח): **צארבע שעות**. ותו לא אלמא כרבי יהודה ס"ל וקאמר צארבע שעות אלמא לרבי יהודה עד ועד ככלל: **הלכה כרבי יהודה**. דממתי' דאין תמיד של שחר קרצ לאחר ארבע שעות וה"ה לתפלה: **בבחירתא**.

עדות קרי בחירתא שלכה כאותן **עדות**: **כשהוא אומר כחום היום הרי שש שעות אומר** זה אומר או אינו אלא בשש שעות השמש בארבע שעות אתה אומר בארבע שעות או אינו אלא בשש שעות אומר זה אומר כחום היום הרי שש שעות אומר זה אומר או אינו אלא בשש שעות אומר רבי יהודה ולא רבנן אי רבי יהודה עד ארבע שעות נמי צפרא הוא אי רבנן אי בעית רבי יהודה אי בעית אימא רבי יהודה אי בעית אימא רבנן אמר קרא בבקר בבקר חלקהו לשני בקרים ואי בעית אימא רבי יהודה האי בקר יתירא להקדים לו שעה אחת דכולא עלמא מיהא וחם השמש ונמם בארבע שעות מאי משמע אומר רבי אחא בר יעקב אומר קרא וחם השמש ונמם איזו היא שעה שהשמש חם והצל צונן הוי אומר בארבע שעות: **תפלת המנחה עד הערב וכו'**: אומר ליה רב חסדא לרב יצחק התם אומר רב כהנא הלכה כרבי יהודה הואיל ותנן בבחירתא כוותיה הכא מאי אישתיך ולא אומר ליה ולא מידי אומר רב חסדא נחוי אנן מודרב מצלי' של שבת בערב שבת מבעוד יום ש"מ הלכה כרבי יהודה אדרבה מדרב הונא ורבנן לא הוו מצלו עד אורתא שמע מינה אין הלכה כרבי יהודה השתא דלא אתמר הלכתא לא כבר ולא כמר י"דעבד כמר עבד ודעבד כמר עבד רב אבא *לאחוריה דרב סוים רב שבת בערב שבת הוהו מצלי רבי ירמיה בר אבא *לאחוריה דרב סוים רב ולא פסקיה לצלותיה דרבי ירמיה שמע מינה תלת שמע מינה *מתפלל אדם של שבת בערב שבת וישמע מינה מתפלל תלמיד אחוריה רבו ושמע מינה *אסור לעבור כנגד המתפללין מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי אסור לעבור כנגד המתפללין איני והא רבי אמי ורבי אסי חלפי רבי אמי ורבי אסי חוץ לארבע אמות הוא דחלפי ורבי ירמיה היכי עביד הכי והא אומר רב יהודה אומר רב לעולם אל יתפלל אדם

תפלת השחר פרק רביעי ברכות

כו.

תא שמע ושל מוספין כל היום ורבי יהודה אומר עד שבע שעות ותניא היו צ"פניו וכו'. ולא גרסי' אימא סיפא ושל וכו' שאינו צמנשה שדברי רבי יהודה שאמר עד שצב שעות אינו צמנשה ויש ספרים שהגיהו אותו צמנשה ומיזו ככל הספרים הישנים אינו. וה"מ ורבי למה לא הזכיר אותו צמנשה וי"ל משום דלא ס"ל כוותיה צבא דאמר עד שצב שעות אלך צבא דקאמר עד ארבע שעות ס"ל כוותיה משום דתנן בצמירתא כוותיה וצהיהא דפלג המנחה נמי משום דאמרינן לקמן דעבד כמר עבד ודעבד כמר עבד דהכי פירושא דעבד כר' יהודה (עבד) דלאמר מפלג המנחה ליליא הוא עבד ומשום הכי מנחה לא צבא אין לפרש הכל בתפלת המנחה ועבד כרבי יהודה שהתפלל מנחה קודם פלג דפשיטא דרבנן מודו שיעורו דרבי יהודה:

דרב צ"י ש"ש שבת בע"ש. מימיה דהא אמרינן צפרק צממה מדליקין (ר' גג.): וצבלנן שלא יקדים ושלא יאחר. ויש לומר דהתם צשאנו מקבל עליו שצת מיד אלך הכא מיירי שמקבל עליו שצת מיד הלכך לא הויא הקדמה וטעמא משום דס"ל כרבי יהודה וכן הנך דלקמן שהתפללו של מ"ש צצצת היינו משום דסצירא לכו כרבי יהודה לענין תפלת הערב שהיא שעה ורביע קודם הלילה אעפ"כ [אין] אסור לעשות מלאכה 6) *צמ"ש מיד לאחר פלג המנחה וכן לענין תוספת* **שצת 7) וטו** (צבצ) וי"ה דק"ל שהוא מן המורה *אס כן לא לר"ך שיעור גדול כל כך: ולא

ואתנא תנא להא *דתנן יוחם השמש ונמם בארבע שעות אומר בארבע שעות או אינו אלא בשש שעות אומר זה אומר כחום היום הרי שש שעות אומר זה אומר או אינו אלא בשש שעות אומר רבי יהודה ולא רבנן אי רבי יהודה עד ארבע שעות נמי צפרא הוא אי רבנן אי בעית רבי יהודה אי בעית אימא רבנן אמר קרא בבקר בבקר חלקהו לשני בקרים ואי בעית אימא רבי יהודה האי בקר יתירא להקדים לו שעה אחת דכולא עלמא מיהא וחם השמש ונמם בארבע שעות מאי משמע אומר רבי אחא בר יעקב אומר קרא וחם השמש ונמם איזו היא שעה שהשמש חם והצל צונן הוי אומר בארבע שעות: **תפלת המנחה עד הערב וכו'**: אומר ליה רב חסדא לרב יצחק התם אומר רב כהנא הלכה כרבי יהודה הואיל ותנן בבחירתא כוותיה הכא מאי אישתיך ולא אומר ליה ולא מידי אומר רב חסדא נחוי אנן מודרב מצלי' של שבת בערב שבת מבעוד יום ש"מ הלכה כרבי יהודה אדרבה מדרב הונא ורבנן לא הוו מצלו עד אורתא שמע מינה אין הלכה כרבי יהודה השתא דלא אתמר הלכתא לא כבר ולא כמר י"דעבד כמר עבד ודעבד כמר עבד רב אבא *לאחוריה דרב סוים רב שבת בערב שבת הוהו מצלי רבי ירמיה בר אבא *לאחוריה דרב סוים רב ולא פסקיה לצלותיה דרבי ירמיה שמע מינה תלת שמע מינה *מתפלל אדם של שבת בערב שבת וישמע מינה מתפלל תלמיד אחוריה רבו ושמע מינה *אסור לעבור כנגד המתפללין מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי אסור לעבור כנגד המתפללין איני והא רבי אמי ורבי אסי חלפי רבי אמי ורבי אסי חוץ לארבע אמות הוא דחלפי ורבי ירמיה היכי עביד הכי והא אומר רב יהודה אומר רב לעולם אל יתפלל אדם

לא **עדות**: **כשהוא אומר כחום היום הרי שש שעות אומר** זה אומר או אינו אלא בשש שעות אומר זה אומר כחום היום הרי שש שעות אומר זה אומר או אינו אלא בשש שעות אומר רבי יהודה ולא רבנן אי רבי יהודה עד ארבע שעות נמי צפרא הוא אי רבנן אי בעית רבי יהודה אי בעית אימא רבנן אמר קרא בבקר בבקר חלקהו לשני בקרים ואי בעית אימא רבי יהודה האי בקר יתירא להקדים לו שעה אחת דכולא עלמא מיהא וחם השמש ונמם בארבע שעות מאי משמע אומר רבי אחא בר יעקב אומר קרא וחם השמש ונמם איזו היא שעה שהשמש חם והצל צונן הוי אומר בארבע שעות: **תפלת המנחה עד הערב וכו'**: אומר ליה רב חסדא לרב יצחק התם אומר רב כהנא הלכה כרבי יהודה הואיל ותנן בבחירתא כוותיה הכא מאי אישתיך ולא אומר ליה ולא מידי אומר רב חסדא נחוי אנן מודרב מצלי' של שבת בערב שבת מבעוד יום ש"מ הלכה כרבי יהודה אדרבה מדרב הונא ורבנן לא הוו מצלו עד אורתא שמע מינה אין הלכה כרבי יהודה השתא דלא אתמר הלכתא לא כבר ולא כמר י"דעבד כמר עבד ודעבד כמר עבד רב אבא *לאחוריה דרב סוים רב שבת בערב שבת הוהו מצלי רבי ירמיה בר אבא *לאחוריה דרב סוים רב ולא פסקיה לצלותיה דרבי ירמיה שמע מינה תלת שמע מינה *מתפלל אדם של שבת בערב שבת וישמע מינה מתפלל תלמיד אחוריה רבו ושמע מינה *אסור לעבור כנגד המתפללין מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי אסור לעבור כנגד המתפללין איני והא רבי אמי ורבי אסי חלפי רבי אמי ורבי אסי חוץ לארבע אמות הוא דחלפי ורבי ירמיה היכי עביד הכי והא אומר רב יהודה אומר רב לעולם אל יתפלל אדם

לא **עדות**: **כשהוא אומר כחום היום הרי שש שעות אומר** זה אומר או אינו אלא בשש שעות אומר זה אומר כחום היום הרי שש שעות אומר זה אומר או אינו אלא בשש שעות אומר רבי יהודה ולא רבנן אי רבי יהודה עד ארבע שעות נמי צפרא הוא אי רבנן אי בעית רבי יהודה אי בעית אימא רבנן אמר קרא בבקר בבקר חלקהו לשני בקרים ואי בעית אימא רבי יהודה האי בקר יתירא להקדים לו שעה אחת דכולא עלמא מיהא וחם השמש ונמם בארבע שעות מאי משמע אומר רבי אחא בר יעקב אומר קרא וחם השמש ונמם איזו היא שעה שהשמש חם והצל צונן הוי אומר בארבע שעות: **תפלת המנחה עד הערב וכו'**: אומר ליה רב חסדא לרב יצחק התם אומר רב כהנא הלכה כרבי יהודה הואיל ותנן בבחירתא כוותיה הכא מאי אישתיך ולא אומר ליה ולא מידי אומר רב חסדא נחוי אנן מודרב מצלי' של שבת בערב שבת מבעוד יום ש"מ הלכה כרבי יהודה אדרבה מדרב הונא ורבנן לא הוו מצלו עד אורתא שמע מינה אין הלכה כרבי יהודה השתא דלא אתמר הלכתא לא כבר ולא כמר י"דעבד כמר עבד ודעבד כמר עבד רב אבא *לאחוריה דרב סוים רב שבת בערב שבת הוהו מצלי רבי ירמיה בר אבא *לאחוריה דרב סוים רב ולא פסקיה לצלותיה דרבי ירמיה שמע מינה תלת שמע מינה *מתפלל אדם של שבת בערב שבת וישמע מינה מתפלל תלמיד אחוריה רבו ושמע מינה *אסור לעבור כנגד המתפללין מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי אסור לעבור כנגד המתפללין איני והא רבי אמי ורבי אסי חלפי רבי אמי ורבי אסי חוץ לארבע אמות הוא דחלפי ורבי ירמיה היכי עביד הכי והא אומר רב יהודה אומר רב לעולם אל יתפלל אדם

עין משפט גר מצוה

יד א מיי' פ"ו מהלכות יצום וחלילה לבלע עו טו"ש"ע אה"ע קימן קטנה סעף א:
בו ב מיי' פ"ב מהל' גרושין הלכה טו סגמ עשין ג:
טו"ש"ע אה"ע פ" ח סעף ג:
בו ב מיי' פ"ו מהלכות מוק ממון הלכה ב סגמ עשין טו:

יד ד מיי' פ"ו מהל' אסורי נומה הל' ט:

יה ה מיי' פ"א מהל' תמידין הל' ב סגמ עשין ק:

יש ו ד מיי' פ"ג מהל' תפלה [הל' א] סגמ עשין יט

טו"ש"ע אה"ע פ"ט סעף א:
ב ח מיי' שם הלכה ב סגמ שם

טו"ש"ע אה"ע פ"י רלג ס"א:
בא ט מיי' שם הלכה ג סגמ עשין כט טו"ש"ע אה"ע פ"ח

קימן רטו סעף א:
בב י מיי' פ"ה מהל' תפלה הלכה ו סגמ עשין יט

טו"ש"ע אה"ע פ"ח ס"ק ב סעף ד [ז]:

רבינו ניסים

העיד ר' יהודה בן בבא על חמשה דברים. הא דתני על התרנגול שנסקל בירושלים [על שהרג את הנפש כבר פורשו בתלמוד ארץ ישראל בספכת עירובין בפרק המוצא מפליין (הלכות א) והכי גרסינן דאז (ז"א דאז) מוחו של חינוק רופף והלך וניקור וזה הדבר ידוע הוא כי החינוקות מוחיון פתוחין ונראה להן רפרוף מתחת העור שעל המוח ניקר אותו מקום עד שנקבו הרגו לחינוק וזה התרנגול דאזי להרוגו זה הכתוב כי אין הפרש לשורו לתרנגולו וכל בעלי חיים שברשותן אבולתי אמר רחנמא סקל יסקל השור: הואיל ותנן (בבבירחא) [בבחיורחא] כוותיה ומאי היא מט' עדות פ"ו מ"א שוו המנשה שניה בה העיד ר' יהודה בן בבא:

רבינו הגנאל (המשך)

הילכתא לא כר"י ולא כרבנן, דעביד כרבי יהודה זצ"ל שני ערבות מיי"א שעות חסר רביע ולמעלה יצא. ועבד כרבנן ולא מצלי עד תערוב של ערבות עבד ויצא. ודאינו רבותינו [הנאונים] שפירשו כך. הא דצ"ל רב של שבת בערב שבת, והא דאמר רב יהודה אמר שמואל מתפלל אדם של שבת בערב שבת ואומר קדושה על הכוס, פ"י באותה שעה שמתפלל, אותה שעה מקדש על הכוס. והא דאמר רב נחמן אמר שמואל מתפלל אדם של מוצאי שבת בשבת [ואומר הדלילה על הכוס, וכן ר' יאשיהו מתפלל של מוצאי שבת בשבת], אילו כולם היו מתפללין בכל יום תפלת ערבית מבעוד יום כרבי יהודה ולא הוכיחו של שבת ושל מוצאי, אלא שאפילו מיום קודש ליום חול ומיום חול ליום קודש מתפללין ומקדשין ומבדילין, וכ"ש מיום חול ליום חול מתפללין. ותפילה לבד היא מתפללין בעוד יום, אבל קרי' שמע לא היה קרוין אלא אחר צאת הכוכבים. ואנן דהא כהדיא אמר ר' יהודה אומר רבנן אמר ר' יוסי אין קרוין אותה בבית הכנסת כי צצאת בה, אלא כדי לעמוד בתפילה מתוך דבר שבת חרה. לפיכך אינו דבר רחוק לומר שקרוין קריאת שמע ומתפללין בבית הכנסת מבעוד יום. ומיזה צריך לקרות את שמע על מיטתו אחר צאת הכוכבים. נוסח אחר: **רב צצלי**

של שבת בערב שבת וכו'. וכי היכי דרב צצלי של שבת בערב שבת כך היו מתפללין גם בחול. ורבותא קמ"ל דאפילו מקדש לחול ומחול לקדש היו מקדימין להתפלל, וכן נראה וכן מנהג ועל דא אנא סמיך והמשנה נקרא הירוש. ומעניות ידעמם ערשין תורה כשתי תורות, ומחמירין בגלות ומקלין בחמורות. וכי' יותנן קיימא לן דאמר ק"ש ואח"כ תפלה, לא כר' יהושע בן לוי דאמר תפילות באמצע תקנום דתניא כותיה דר' יוחנן. ושעה ורביעא לפחות יש לצמצם, שלא להקדים יותר משעה ורביע. והאי פוריש תלמודא ירושלמי שקרוין אותה בבית הכנסת לעמוד בתפלה מתוך דברי תורה. והיא לפי איתן משמעוין לומן צאת הכוכבים. ולאו על תלמוד שלנו נוסמוך כמו שפרשונו שמונה להקדים שעה ורביע שעה בין ל"ק"ש בין לתפלה. דלא איתמר הלכתא לא כבר ולא כמר עבד רב אבא *לאחוריה דרב סוים רב שבת בערב שבת הוהו מצלי רבי ירמיה בר אבא *לאחוריה דרב סוים רב ולא פסקיה לצלותיה דרבי ירמיה שמע מינה תלת שמע מינה *מתפלל אדם של שבת בערב שבת וישמע מינה מתפלל תלמיד אחוריה רבו ושמע מינה *אסור לעבור כנגד המתפללין מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי אסור לעבור כנגד המתפללין איני והא רבי אמי ורבי אסי חלפי רבי אמי ורבי אסי חוץ לארבע אמות הוא דחלפי ורבי ירמיה היכי עביד הכי והא אומר רב יהודה אומר רב לעולם אל יתפלל אדם